

OPLEIDING Intern Begeleider

SEMINARIUM VOOR
ORTHOPEDAGOGIEK

De Intern Begeleider

Intern Begeleiders spelen een belangrijke rol in de school. Zij nemen verantwoordelijkheid voor het creëren en onderhouden van een goede zorg- c.q. ondersteuningsstructuur op een school. Zij coachen en begeleiden de leerkrachten om hun leerling te laten groeien en passend onderwijs te realiseren. De Intern Begeleider maakt daarbij keuzes op basis van zijn analyses van relevante data.

Dat vraagt om sterke competenties. In de scholing tot Intern Begeleider van RPCZ en Seminarium voor Orthopedagogiek ontwikkel je die.

De scholing is gebaseerd op de zeven competenties die zijn bepaald in de beroepsstandaard voor Intern Begeleiders.

De competenties:

1. Zelfreflectie en ontwikkeling.
2. Het begeleiden van volwassenen.
3. Het doen van onderzoek en een onderzoekende houding hebben.
4. Het beheren van middelen en data.
5. Organiseren en coördineren.
6. Het begeleiden van onderwijskundige vernieuwingen.
7. Samenwerken met externe partijen en organisaties.

Deze competenties zijn passend bij de rol die de Intern Begeleider van de toekomst te vervullen krijgt (Luc Greven, 2017).

In onze scholing zal ook speciale aandacht besteed worden aan de veranderende rol van de Intern Begeleider in specifieke onderwijsorganisaties, zoals het Integraal Kindcentrum (IKC) of in scholen waarin het leren anders georganiseerd wordt. Interprofessionele samenwerking is hierin een kerncompetentie.

De principes van het Handelingsgericht werken (HGW) staan centraal in deze opleiding voor Intern Begeleiders.

De scholing bestaat uit acht modules en een optionele studiereis. In iedere module komen één of meerdere competenties aan de orde.

In deze module wordt aandacht besteed aan de competenties en bekwaamheidseisen die horen bij de taak van Intern Begeleider. Deelnemers reflecteren aan de hand van - door het bestuur en of samenwerkingsverband - vastgestelde kwaliteitskaders op hun eigen vaardigheden en brengen op basis van de vastgestelde feiten, ontwikkelpunten in kaart. Dit geeft de opleiders differentiatiemogelijkheden binnen de bijeenkomsten.

De ontwikkeling van de implementatie van de ondersteunings- c.q. zorgstructuur op een school wordt in stadia gepresenteerd, waarbij de eigen positie bepaald kan worden.

Inhoudelijk staat het onderwerp Handelingsgericht Werken centraal. Uitgangspunt hiervoor is het boek "Minder onderwijzen, meer leren". Handelingsgericht Werken 2.0 combineert de inzichten van Leren zichtbaar maken (John Hattie, 2008) met de uitgangspunten van Handelingsgericht Werken.

In deze module staan het didactisch handelen van de leraar én het model voor Effectief Lesgeven centraal. Het model voor Effectief Lesgeven is een raamwerk dat gebruikt kan worden om een goed didactisch ontwerp te realiseren.

Het model wordt in zijn geheel en zeer praktisch beschreven in het boek "De Kunst & Wetenschap van het Lesgeven" (Robert Marzano - 2012), een evidence-based denkkader voor goed opbrengstgericht onderwijs.

Naast een theoretische uiteenzetting van dit model en het leren begrijpen van de factoren die invloed hebben op de leerprestaties, wordt de vraag "Hoe stel ik leerdoe-

MODULE 1

KERNCOMPETENTIES, ZORGSTRUCTUUR OP SCHOOL EN HANDELINGSGERICHT WERKEN

MODULE 2

DIDACTISCH HANDELEN EN HET MODEL VOOR EFFECTIEF LESGEVEN

len vast en communiceer ik deze, hoe houd ik voorde- ringen van leerlingen bij en vier ik successen?" centraal gesteld.

Deze ontwerpvraag is gekozen omdat de bijbehorende elementen en strategieën het meest geschikt zijn om een impuls te geven aan het didactisch handelen van leerkrachten. Doel van deze module is dat de deelnemers hun eigen team informeren over het model voor Effectief Lesgeven en de ontwerp vragen.

De module wordt afgerond met een presentatie voor de medestudenten waarin de deelnemers het leerproces op hun eigen school laten zien.

Als Intern Begeleider heb je een bijzondere positie binnen de school van de toekomst, met verschillende ondersteunende rollen en taken. De invulling ervan hangt af van diverse factoren, zoals onderwijsvisie, schoolbeleid, wetgeving en de professionaliteit van collega's. Je bent de spil in de ondersteuning van leraren bij de begeleiding van hun leerlingen en hebt, afhankelijk van je eigen deskundigheid en je opdracht binnen de organisatie, verschillende rollen als coördinator, coach, begeleider, adviseur en netwerker.

In deze module gaan we de rol van Intern Begeleider binnen jouw organisatie verder bekijken. Er wordt een analyse gemaakt van de partijen waarmee je als Intern Begeleider samenwerkt, de veranderende rol van de Intern Begeleider binnen passend en inclusief onderwijs komt aan de orde, evenals de vragen: Wie ben jij, wat is jouw deskundigheid en wat is jouw rol in jouw organisatie?

MODULE 3

DE ROL VAN DE INTERN BEGELEIDER IN DE SCHOOL VAN DE TOEKOMST

In de vierde module maak je kennis met het Dialooginstrument en de Trainingswijzer Handelingsgericht Werken en leer je werken met beide instrumenten.

Met het boek "Coaching & Reflectie" (Robert Marzano, 2014) als basis krijgen de deelnemers vervolgens handvatten om de leerkrachten te begeleiden bij zelfreflectie en oefenen van strategieën. Er wordt hierbij voortgebouwd op de kennis en tools van module 2. Je leert de essenties van coaching en feedback en oefent hiermee in je eigen praktijk. Deze module bevat veel praktische oefening in de bijeenkomsten en verdieping hierop in de eigen schoolpraktijk.

MODULE 4

COACHING EN REFLECTIE

Communiceren is cruciaal in de werksituatie. Zowel verbaal als non-verbaal, live en online. Welke stijl van communiceren hanteer jij? Welke vaardigheden zet jij in tijdens persoonlijke gesprekken met leerlingen, collega's en ouders?

In deze module onderzoeken we de persoonlijke wijze van communiceren en welke effecten dit te weeg kan brengen. Daarnaast leer je alles over groepsdynamiek, teamcommunicatie en teamleren. Je wordt uitgedaagd om op een bij jouw team passende wijze in gesprek te gaan met een toekomstgerichte focus en vanuit een houding van waardering en vertrouwen in elkaar. Je leert hoe je invulling geeft aan je rol als gespreksleider en wat dat betekent voor jouw communicatie.

MODULE 5

PERSOONLIJKE COMMUNICATIE EN GESPREKSVOERING MET GROEPEN

In deze module beschouwen we de concrete omgeving waarin de Intern Begeleider werkzaam is en onderzoeken we kwesties die kunnen leiden tot kansengelijkheid.

In eerste instantie worden fundamentele kaders en benaderingen rondom inclusief onderwijs behandeld. Vervolgens wordt de specifieke schoolomgeving geanalyseerd op maatschappelijke uitdagingen en de betekenis die deze uitdagingen hebben voor leerlingen, leraren, ouders en externe partners.

De zevende module is gericht op verandering. In het begeleiden van verandering in het onderwijs zoals een IKC of scholen waar het leerstofjaarklassensysteem wordt doorbroken krijgen Intern Begeleiders te maken met onzekerheden en weerstanden.

Samenwerken met directie en andere leidinggevenden is daarin cruciaal. Daarmee kan ook de bestaande rol van de Intern Begeleider veranderen. Het begeleiden van grote veranderingen vraagt veel meer dan het maken van een plannetje. Centraal in deze module staat het begeleiden van een verandering en de samenwerking met alle (externe) betrokkenen.

MODULE 6

INCLUSIEF ONDERWIJS EN DE INTERN BEGELEIDER

MODULE 7

INTERPROFESSIELE SAMENWERKING IN VERANDEREND ONDERWIJS

Schoolontwikkeling en verandermanagement behoren steeds vaker tot de taken van een Intern Begeleider. Innovaties, nieuwe inzichten en technologische ontwikkelingen veranderen het takenpakket van de Intern Begeleider in snel tempo.

Hoe kun je als Intern Begeleider deze veranderingen in goede banen leiden? Tijdens deze module verdiep je je in de dynamiek van veranderingsprocessen, het omgaan met weerstanden en het vergroten van de betrokkenheid van het team. In deze module wordt tevens gewerkt aan een concreet voorstel voor een innovatieplan voor jouw school.

MODULE 8

SCHOOLONTWIKKELING

De opzet in één overzicht:

Periode	Modules	Periode	Modules
13 september 2022	Startbijeenkomst		
September 2022	Module 1 (RPCZ) Kerncompetenties, zorgstructuur op school en HGW	September 2023	Module 5 (SvO) Persoonlijke communicatie en gespreksvoering met groepen
November 2022	Module 2 (RPCZ) Didactisch handelen en het model voor Effectief Lesgeven	November 2023	Module 6 (SvO) Inclusief onderwijs en de Intern Begeleider
Januari 2023	Module 3 (SvO) De rol van de intern begeleider in de school van de toekomst	Januari 2024	Module 7 (PRCZ) Interprofessionele samenwerking in veranderend onderwijs
Maart 2023	Module 4 (RPCZ) Coaching en reflectie	Maart 2024	Module 8 (SvO) Schoolontwikkeling

Deze scholing kenmerkt zich door:

- kennis over het leren en leerprocessen bij onderwijsprofessionals;
- praktijkgerichtheid en betekenisvol werkplekleren;
- afwisseling tussen theorie, praktijk, reflectie en intervisiemomenten;
- gebruikmaking van up-to-date (wetenschappelijke) inzichten;
- gerichte opdrachten die in de dagelijkse praktijk uitgevoerd kunnen worden;
- de inzet van expertdocenten en ervaren trainers;
- leren van en met elkaar waardoor de impact vergroot wordt.

De deelnemers zal worden gevraagd een portfolio aan te leggen waarin de gerealiseerde ontwikkeling wordt vastgelegd.

Elke module wordt afgesloten met een 'pitstop'. Deze pitstop bestaat uit het reflecteren op het eigen handelen. Wat zijn ontwikkelpunten op persoonlijk gebied, welke (persoonlijke) doelen stel je en welke acties heb je ondernomen om persoonlijke groei te realiseren. Tevens wordt geëvalueerd op beleidsmatige speerpunten, welke moeten nog op schoolniveau verder uitgewerkt en ingevoerd worden? Vanuit deze 'pitstop' past iedere deelnemer het portfolio aan op bovenstaande onderdelen.

Afhankelijk van de groepsgrootte wordt gewerkt in plenaire delen en delen waar in subgroepen of leerteams gewerkt wordt. Leren van en met elkaar is een leidend principe. Als de situatie daarom vraagt (denk aan de Covid-uitbraak) zullen bijeenkomsten digitaal worden verzorgd.

Na afloop van deze opleiding is het mogelijk om deel te nemen aan een studiereis (hiervoor worden afzonderlijk kosten per deelnemer in rekening gebracht) naar een situatie waar inclusief onderwijs duidelijk zichtbaar zal zijn. In deze reis krijgen de deelnemers een goed beeld, wat het betekent om Passend Onderwijs vanuit de inclusieve mindset te realiseren. Het wordt duidelijk wat dit vraagt van scholen, leerkrachten, en organisatie van de ondersteuning.

Kosten en certificering

RPCZ en Het Seminarium voor Orthopedagogiek bieden je deze post-hbo scholing aan voor € 3.495,- per deelnemer. Na het met goed gevolg afsluiten van de scholing ontvang je een post-hbo certificaat van de Hogeschool Utrecht.

De scholing start bij voldoende deelname in september 2022 en duurt tot en met juni 2024.

Studiebelasting

Elke module bestaat uit 5 bijeenkomsten.

De studiebelasting is afhankelijk van de studievoordigheden van de deelnemer. Gemiddeld kan worden uitgegaan van ongeveer 6-10 uur studiebelasting per week. Dit is inclusief de deelname aan de bijeenkomsten. De duur van de bijeenkomsten is 3 uur.

Voor wie

De vernieuwingen en veranderingen in de maatschappij en ons onderwijs vragen om toekomstbestendige onderwijsprofessionals. Er is vraag naar leraren en Intern Begeleiders met een specifieke opleiding.

Met deze scholing kun je aan de slag als Intern Begeleider. Je bent in staat om een impuls te geven aan onderwijsinnovatie op jouw werkplek; problemen in onderwijssituaties te analyseren en op te lossen; theorieën te implementeren en te toetsen aan de praktijk; effectief en respectvol te communiceren met leerlingen, collega's, ouders en partners binnen de organisatie- en ondersteuningsstructuur.

Deelnemen

Wilt je inschrijven voor deelname aan de opleiding?

Schrijf je dan in via www.rpcz.nl/IB-opleiding

Heb je nog vragen of wil je een persoonlijk advies? Neem dan contact op met Tijn Nuyens:
tnuyens@rpcz.nl of Ria Goedhart (Seminarium voor Orthopedagogiek) ria.goedhart@hu.nl

BAZALT GROEP bestaat
uit Bazalt, HCO en RPCZ

SEMINARIUM VOOR
ORTHOPEDAGOGIEK